

Д. П. Урсу

Гвіана

ГВІАНА (Guyane, Departement d'Outre-Mer de la Guyane française) – заморський департамент Франції на північному сході Південної Америки. На Сх. і Пд. межує з Бразилією, на Зх. – з Суринамом, на Пн. і Пн. Сх. її омиває Атлантич. океан. Пл. 91 тис. км². Насел. 199,5 тис. осіб (2006), переважно гвіанці. Адм. центр – Каєнна (62,9 тис. осіб, 2006). Адм. поділ – 2 округи. Офіц. мова – французька. Віросповідання: католики – 48 %, протестанти – 15 %, мусульмани – 4,5 %. Міжнар. аеропорт Рошамбо (побл. Каєнни). Мор. порти: Каєнна, Деграде-Кан (торговий). Управління здійснює префект. Органи місц. самоврядування – Ген. рада (19 членів) і Регіон. рада (31 член). У франц. парламенті Г. представлена двома депутатами Нац. зборів і одним сенатором. Грош. одиниця – євро.

Г. відкрита 1499 іспанцями, однак вони не змогли встановити контроль над цією територією. 1604 тут виникли перші франц. поселення. За володіння з французами боролися британці та голландці, які на деякий час захоплювали її. Остаточно свою владу Франція утвердила 1817. Від кін. 17 ст. у Г. почало розвиватися плантац. госп-во, на якому використовували працю рабів з Африки. Під час Франц. революції 18 ст. – місце каторги для політ. і кримінал. злочинців. У серед. 19 ст. відкрито багаті родовища золота. Від 1946 – сучас. статус.

Розташ. на Пн. Сх. Гвіан. плоскогір'я. Рельєф переважно рівнинний, у центр. та пд. частинах країни – острівні куполоподібні масиви вис. до 830 м над р. м. Є родовища бокситів, золота, каоліну. Бл. 90 % тер. Г. під тропіч. лісами. Клімат субекваторіал. вологий. Середньомісячна температура +25–+28 °С. Опадів понад 2,6–4 тис. мм на рік. Гол. річки: Мароні, Ояпок, Апруаґ. Ліси (займають 90 % тер.) і болота Г. зберегли все різноманіття дикої природи приатлантич. узбережжя Пд. Америки: багато видів птахів, риб, кайманів, мор. черепах. Створ. 19 природоохорон. територій заг. пл. 520 тис. га, зокрема й водно-болотне угіддя міжнар. значення Ко-Рура, природ. резерват Амані.

Г. – аграрна країна. С.-г. угіддя займають 0,2 % площі (виробництво не забезпечує внутр. потреб). Економіка є залежною від франц. субсидій та імпорту. Гол. с.-г. культури: цукр. тростина (використовують для виробництва рому), банани, рис. Здійснюється також лісозаготівля, вилов креветок, видобуток золота, бокситів, виробництво троянд. есенції,

розведення великої рогатої худоби, свиней, птахівництва. Швидко розвивається туризм. Нац. центр Франції з косміч. досліджень (космодром поблизу м. Куру) забезпечує бл. 25 % ВВП. Обсяг ВВП (2003) 1,5 млрд дол. США, у розрахунку на душу насел. – 8,3 тис. дол. США. У сфері послуг зайнято 61 % працюючих, у промисловості – 21 %, с. госп-ві – 18 %. Гол. торг. партнером є Франція.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Гвіана / Д. П. Урсу // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-25519>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).